

༡༡། ཁྲི་རྩེ་གེ་སར་སྐྱེས་བུ་འཛོད་སྐྱབ་
ཕྱོགས་བསྐྱས་བྱིན་རྒྱལ་ས་
གཏེར་མཛོད།

མཚོ་སྡོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་།

༡། སྒྲིང་རྩེ་གོ་སར་སྒྲེས་བུའི་མཆོད་སྐྱབ་
 ལྷོགས་བལྟས་བྱིན་རྒྱབས་
 གཏིར་མཛོད།

མགོ་ལོག་གངས་ལྗོངས་དར་རྒྱས་ཀྱན་པན་སྤྱན་ཅིས་སྟོབ་སྒྲིང་གིས་བརྒྱུགས།

མཆོ་སྤྱན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

格萨尔颂词总集. 第5卷: 藏文 / 果洛州雪域大吉
利众藏医药学校编. — 西宁: 青海民族出版社, 2015.12
ISBN 978-7-5420-2539-5

I. ①格… II. ①果… III. ①藏族—颂词—汇编—中
国—藏语 IV. ①I227.2

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2015)第 321066 号

格萨尔颂词总集(第5卷)

果洛州雪域大吉利众藏医药学校 编

青海民族出版社·中国 (青海省西宁市同仁路10号 810001)

销售热线/0971-6123221

咨询电话/0971-6138933

E-mail/qhmzcbcs@sohu.com

网址/www.qhmzcbcs.com

责任编辑/斗本太 封面设计/旺荣·图普旦丹伯嘉参 责任印制/尤秋花

发行/青海民族出版社出版发行部

经销/新华书店

印制/青海西宁印刷厂

开本/890mm × 1240mm 1/32 插页/2 字数/310千

印张/15

印数/1-2 000

版本/2015年12月第1版

印次/2015年12月第1次印刷

书号: ISBN 978-7-5420-2539-5(民文)

定价:32.00元

版权所有 侵权必究

如发现印、装质量问题,影响阅读,请与印刷厂联系调换。

། རྒྱལ་དབང་བསྐྱེད་མོ་ཉ་གེ་སར་།

ཨོཾ་ཨཱུཾ་ཧཱུཾ་བཛྲ་མ་དུ་གྲུ་བཛྲ་མ་ཅི་རྩེ་མཁའ་མཁྱིེ་པ་ལ་ཧཱུཾ།

[illegible]

《ལྷིང་རྩེ་གེ་སར་སྐྱེས་བུའི་མཚོན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་བརྒྱས་བྱིན་སྒྲབས་གཏེར་མཛོད་》གྱི་

ཕྱི་མ་རྒྱལ་ཁྲུ་ཡོན་ལྷན་ཆོག་པས།

ཕྱི་ཁྱབ་སྒོ་འདྲི་ལུལ། རེ་ཁན་པོ་སྒྲིམ་དང༌།

ལྷོ་ཤི་ལྷལ། རྟོང་མོ་ཤེ། རྟུ་རྒྱལ་པལ། རྟོང་མོ་ཞི་ལྷན་པལ་དྲ་ལམ་ལ། བཙོག་པལ།
ཡུ་ཤེ་ན། རྒྱལ་པལ་མོ་ཤི།

ཡུ་འཛིན་གཞོན་པ། བསོད་ནམས་ཡུའི། མེ་མིང་། མཚོ་ཡུའི་ཡུའི། རྩེ་ཡུའི་མམ་དཔ་རྒྱལ།

གཙོ་བོ་གསལ། ལྷ་བྱ་དཀར་ལོ། རྩིས་ཁྲིམས་དང་རྒྱས།

ལག་བསྟར་གཙོ་སྒྲིག་པ། བོད་བླ་བ་བསྟན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོག། སློན་དབུས་པོ།

བར་བརྒྱུག་རི་མོ་པ། ལ་བྱ་དཀར་ལོ།

ཕྱི་མཁའ་ལྟོ་ཡོན། ཁྱིའ་རིམ་བོད་ཡིག་ག་མང་ལྟོ།

གམ་མཁས་ལྷན་ ༥ གོན་མཆོག་གྱུ་མཆོ། བཀྲ་ཤིས་གྱུ་མཆོ།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས། སྐལ་བཟང་ཆེ་ངོང་། དག་འདུལ་ཆེ་ངོང་།

ལྷགས་ཐར་འབྱུང། འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། བསྟན་འཛིན།

ཐུབ་བསྟན་རིག་པའི་སངས་པོ། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། ལྷོང་ཚལ་རྒྱུན་བསོད་ནམས།

དཔལ་ཆེན་གྱིས། བ་རོད་བྱབ་བསྟན་བསྟན་པའི་གྱིས་མཆོན།

ལྷོ་བབ་དགེ་འདུན། ལྷོ་བབ་ཚུལ་འཕེལ། ལྷོ་བབ་སྒྲུབ་པོ།

ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དང་རྒྱུ་ས། མཚོ་སྒྲེས་རྩོ་རྩོ། བསོད་ནམས་སྒྲིང་།

ཕྱོ་བ་ཆེ་རིང་། ཨ་བྱ་དཀར་ལོ།

《格萨尔颂词总集》编委会

总 顾 问：堪布波达

顾 问：诺 尔 德 居·格桑 东查·俄金索南 却热

主 任：尕藏才让

副 主 任：索 南 吉 罗瓦才让 措吉多杰 泽珍达日杰

主 编：阿吾嘎洛 泽珍达日杰

执行主编：旺荣·图普旦丹佰嘉参 门俄保

插 图：阿吾嘎洛

编 委：(按藏文音序排列)

尕玛块周 果旦才旦 扎西尖措 扎 西 加

尕藏才让 扎德才让 吉合太本 加样加措

旦 增 图登柔贝桑格 特旦尼玛

东查·俄金索南 华青加 旺荣·图普旦丹佰嘉参

洛藏更登 罗藏切排 门 俄 保 泽珍达日杰

措吉多杰 索 南 吉 罗瓦才让 阿吾嘎洛

ལྷན་སྒྲིག་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་ན་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་དཔལ་པོའི་མི་སྣ་གླིང་གི་སར་
ཀྱལ་པོ་མཆོག་ནི། བོད་ཆེན་པོ་སིལ་བུར་ཐོར་བའི་རྗེས་ཏེ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་
བཟང་བྱ་བཅུ་གཉིས་པ་ས་པོ་སྟག་ལ་མདོ་ཁམས་གླིང་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་
དོན་དངོས་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་གི་མི་སྣ་རྒྱ་བས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོང་གིས་སྐུ་ན་ཆུང་
བའི་དུས་དཀའ་སྤྱད་མང་པོ་བརྒྱད་མཐར་གླིང་དཔལ་བརྟལ་སྤྱ་ལྷ་ཆོགས་པའི་
གཙོ་བོ་དང་གླིང་སྡེ་སྤྱིའི་དཔོན་པོར་གྱུར། རིམ་བཞིན་ཁོང་གིས་ཁོར་ཡུག་མང་
ཆོགས་ཀྱི་དབུལ་ཕྱག་དང་བདེ་སྤྱག་མི་སྣ་མས་པའི་གནས་བབ་ལ་བྱགས་ཁུར་
ཆེན་པོས་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོགས་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་སེམས་ཆེ་བའི་ཉོར་བདུད་
སོགས་མི་བསྐྱུན་མང་པོ་ཞིག་དཔལ་པོ་རྩལ་གྱིས་ཆམ་ལ་པབ་སྟེ། ཉོར་ཤན་པ་
དང་། འཛང་གཡུ་ལྷ་སོགས་ལ་མནའ་འབྲེལ་མཛའ་མཐུན་གྱི་སྡེལ་ལམ་བཅུགས་
པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན། ཁོར་ཡུག་གི་ཡུལ་ལྱང་སྡེ་ཁག་མང་པོ་ཞི་བདེ་གཅིག་
གྱུར་དང་རང་དབང་བདེ་འཇགས་ལ་བཞོན་ཅིང་། རྣམ་པདྒག་པོ་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་
བྱམས་བརྩེ་ལས་མ་འདས་པའི་ཆབ་སྲིད་བསྐྱེད་སྟེ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནང་

ལ་ཁོང་གི་རྒྱ་བས་ཆེན་མཛད་རྩེ་ས་ནི་མེས་པོ་གོང་མ་སྐུས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པ་
 ཞིག་ཅེད་སྐྱམ་པའི་སྤང་བརྟན་བརྒྱན། ལྷག་པར་དུ་རྒྱངས་བྲུབ་ཆེན་ཨ་མེས་བྱང་
 རྒྱུ་འདྲེ་བཀོལ་རྩ་བའི་སྤང་མར་བསྟེན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཨོ་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་
 རས་བརྒྱད་པའི་ཟབ་ལམ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྒྲོམ་སྦྱོང་གསུམ་ལ་བརྩོན་རྒྱུ་
 རན་ཏན་དུ་མཛད་པའི་རྒྱང་འབྲས་ལ་བརྟེན། སྐྱེ་ཆེ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་རྣམ་གྲོལ་
 གདོད་མའི་མགོན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ། མཁའ་སྦྱོང་དོ་རྩེའི་གོང་དུ་
 འཇའ་ལུས་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུར་བཞེངས་ཤིང་། མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་ཁམས་
 སྤྱིའི་ཁྱོན་ལ་བྱགས་ཀྱང་བྲུབ་བརྩེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤོན་ལས། དུས་རི་སྤྱིད་ནམ་
 མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་འཕོ་མེད་རྟག་བྲུབ་ལྷུན་གྲུབ་དུ་འབྱུག་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་
 གཤེལ་བ་མེད་པར་གདུལ་བུའི་ཞིང་གི་ཁྱོན་ལ་གང་འདུལ་དེར་སྟོན་དུ་འབྱུང་
 ཞིང་། རྒྱད་བྱུང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བོད་རྒྱ་རབས་པ་དག་གིས་ཁོང་ལ་འཇམ་སྤྱིང་གོ་སར་
 རྒྱལ་པོ་ཞེས་སྟོན་དཔག་གདེང་འཛིག་གི་མཚན་བོ་བ་ཅིག་བསྐྱུལ་སྦྱོང་བ་ནང་
 བཞིན། ད་ལྟ་ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་འཇམ་སྤྱིང་ཆེན་པོའི་རིག་པའི་བང་མཛོད་ཀྱི་ཞོར་
 རྩ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་སོགས་ནི་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ཡིན་པ་དེའོ།

སྤྱིར་སྤྱིང་རྩེ་གོ་སར་རྒྱལ་པོ་མཚན་ནི། ལོ་རྒྱུས་པ་ཆོས་སྟག་གི་ལོ་ལ་སྤྱུལ་
 གྱི་མཇུག་མ་ཅན་ཞེས་ཡིག་ཚང་རྟོང་པའི་བཞེད་པ་ལྟར། མདོ་ཁམས་སྤྱིང་ཡུལ་དུ་
 སྤྱི་འབྲངས་ནས་དགྲང་ལོ་གྲ་བརྒྱད་ལ་བཞུགས་པའི་རྣམ་ཐར་དངོས་ཀྱི་བཤད་
 རྒྱུན་ཟེན་གྱིས་མང་པོ་བཀོད་སྦྱོང་ཡོད་པ་དང་། ས་བོན་དེ་དག་ལ་གཞི་བྱས་ནས་

བོད་ཀྱི་སྐོར་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་སྐོར་རྒྱས་སྒྲོས་ལས་གྲུབ་པའི་གླིང་རྒྱུད་དཔལ་
 བོའི་རྟོགས་བརྗོད་རིང་མོའི་རིགས་དང་། གཞན་གླིང་ཆོང་གི་མི་རབས་ཕྱི་མ་དག་
 གི་གཙུག་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སོ་སོ་ནས་གླིང་རྗེ་ཁོང་ལ་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་བུལ་བའི་
 དད་འདུན་བྱས་པའི་སེམས་ཁམས་དང་འབྲེལ། ལས་སྐོར་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བྱུང་
 པར་བདག་གི་རིག་ཕྱེད་བརྗོད་ལ་སེང་ཆེན་དབྱ་སྒྲ་མེར་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་
 པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་ཞུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བའི་རྣམ་རྒྱུད་དང་ནང་གི་རྒྱུབ་ཐབས་ཟབ་མོའི་སྒྲོར་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་
 ཞིང་། ཕྱི་མ་གླིང་རྗེ་ལྷ་ཏུ་རྒྱུབ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཡང་། བོད་ལྷ་རབས་ཀྱི་མཁས་
 གྲུབ་ཆེན་པོ་ཡེལ་བ་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་གསལ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་རྒྱ་ཏུ་ས་ཡས་མས་ནས་བབྱུང་།
 ད་ལྟའི་བར་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་བྲིས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་
 གསུམ་རི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་པ་ལས། ད་ཐངས་འདིར་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ལྷ་
 རབས་པ་ཀམ་པ་ཀྱི་མཆོག་ནས་བབྱུང་། ཏུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་རྟོད་ཡན་ཏུ་བྱོན་
 པའི་བོད་ཀྱི་བན་བོན་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོའི་
 བཀའ་གཏེར་དག་རྣམས་གི་ཆོས་སྒྲོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལས། གླིང་རྗེ་མི་མཆོག་
 གོས་རྒྱེས་བྱ་ཆེན་པོ། ཕྱིན་རྒྱུབས་ཀྱི་ཙུབ་སྒྲ་མ་ལྟར་ཏུ་རྒྱུབ་ཐབས། དངོས་གྲུབ་
 ཀྱི་ཙུབ་ཡི་དམ་ལྟར་ཏུ་བསྟེན་ཚུལ། ཐིན་ལས་ཀྱི་ཙུབ་ཆོས་སྒྲོར་ལྟར་ཏུ་བསྟེན་
 ཐབས། ལྷུང་མཁྱེགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབྱ་སྒྲ་མེར་མ་ལྟར་ཏུ་མཆོད་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོར་
 སོགས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཆོས་སྒྲོར་ར་ཆོའི་ལག་ཏུ་ཅི་སོན་ཕྱོགས་བསྐྱས་བྱས་ཏེ།
 ༼ གླིང་རྗེ་གོ་སར་སྐྱེས་བུའི་མཆོད་རྒྱུབ་ཕྱོགས་བསྐྱས་ཕྱིན་རྒྱུབས་གཏེར་

མཛོད་ཀྱི་ཅེས་དེ་བ་སྒྲེང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་འདིའི་དབྱ་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་རིམ་
གྲིས་རྒྱུན་མཐུད་ཅིས་ཡིན།

དང་པོ། དཔེ་ཚོགས་འདི་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་སྤྱང་སྒྲོབ་ལ་
བྱགས་དགོངས་རབ་རྒྱ་དཀར་ཞིང་། ཡུལ་མགོ་ལོག་ཚུགས་ཀྱི་གྲིང་གོ་སར་རི་མོའི་
རྒྱ་རྩལ་བྲིས་ན་ཆར་རྒྱ་མེད་པའི་མཚན་སྟོན་ཅན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
མཛོད་ཆ་ཨ་བྱ་དཀར་ལོ་མཚོག་གིས། གྲིང་གོ་སར་རིག་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཤུལ་བཞག་རིག་ཚན་བྱུང་པར་བ་འདི་གྲིང་གོ་སར་རིག་པའི་ཉིང་བཅུད་དང་
དབྱེད་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པོར་སྤྱང་སྒྲོབ་བྱེད་རྒྱ་ནི། ཆེས་ཁ་ཆ་དགོས་
གཏུགས་ཀྱི་བྱ་བ་གལ་ཆེན་ཞིག་རྒྱ་དགོངས་ཏེ། མགོ་ལོག་ཁུལ་གྲིང་གོ་སར་ཞིབ་
འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབྱ་བྲིད་རྒྱ་ཞབས་ལྗོང་ཞོར་རྩེ་ལགས་དང་། ཁུལ་གཙོ་སྤུལ་
བཟང་ཆེ་རིང་། ཁུལ་མི་དམངས་སྤྱིད་གཞུང་གི་དབྱ་གཙོ་གཞིམ་པ་བསོད་ནམས་
སྤྱིད། ཁུལ་མང་ཚོགས་རྒྱ་རྩལ་ཁང་གི་མགོ་བྲིད་རྒྱ་ཞབས་ཆེ་རིང་། ཁོང་གིས་བྲག་
ལས་གནང་ཡུལ་མགོ་ལོག་གངས་ལྗོངས་དར་རྒྱས་ཀྱི་ནུན་པན་སྟོན་ཅིས་སྒྲོབ་གྲིང་
གི་སྒྲོབ་གཙོ་སྟོན་རམས་པ་རྒྱལ་བྲིམས་དར་རྒྱས་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་དབྱ་བྲིད་
ནམ་པར། དཔེ་ཚོགས་འདི་གསར་བརྒྱགས་བྱ་བའི་སྟན་ལུ་དང་། སྒྲོ་འདྲི་བྲོས་
ཁུལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལོག་གངས་ལྗོངས་དར་རྒྱས་ཀྱི་ནུན་པན་སྟོན་ཅིས་སྒྲོབ་གྲིང་གི་
སྟོན་ཅིས་དགོ་ཤོན་བཅོད་བྱུང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དགོས་སྒྲོབ་
སྒྲོར་ཞིག་ལ་ཆེད་དུ་ལས་བཅོལ་གྱིས་ཚུམ་སྒྲིག་དཔག་བསམ་དགའ་ཚལ་ཁང་
ནས་དབྱ་བ་རྒྱུ་མས་ཤིང་། ཁོང་གིས་དཔེ་ཚོགས་ལས་རྒྱུ་བྱ་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་

གསུམ་དུ་ཆེས་གལ་ཆེ་བའི་རྩ་གནད་སྒྲོར་ཞིག་ཀྱང་གཏན་འབེབས་བྱས་རིམ་ནི།

༡. ང་ཚོས་འདིར་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་རིག་གནས་རྩ་ཆེན་གྱི་དགོས་པ་
སྒྲུབ་ཐབས་ལས་མཐའ་ལྷ་ཚོགས་དང་། བསང་གསོལ་སྤྱི་བཅོལ། བསྟོན་བསྐུལ་
སོགས་མདོར་ན་ལོ་ངོ་སྟོང་གི་ནང་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དད་མོས་སེམས་ཁམས་ལ་
རམ་འདེགས་ཀྱི་ཕན་ལུས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐོན་ཕྱིར་བའི་དགོས་པ་རིག་པའི་
ཁྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཉིང་ལྟ། ཟབ་ཆོས་མཆོད་སྒྲུབ་སྟོགས་སྒྲིག་ཉར་ཆགས་ལ་ཞབས་ཞུ་
ཁྱེད་རྒྱུའི་ཐད་ནས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀྱུན་སྒྲོང་རྣམ་དག་གིས་རྩིས་
ཟིན་རྒྱུ་དང་། འགན་འཁུའི་དང་ལེན་སྤུངས་པའི་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོ་དགོས་པ།

༢. འདིར་བཟུ་བུའི་ཆོས་སྒྲོར་གྱི་མཛད་པ་པོ་རྣམ་པའི་ངོས་ནས་བན་
པོ་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ལ་སྟོགས་རིས་དང་། བོད་ཡུལ་སྟོན་སྟེན་བར་གསུམ་གྱི་ས་
སྟོགས་ལ་ཁྱད་པར། སྤྱ་སེར་པོ་མོའི་དབྱེ་འབྱེད་སོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བཟུ་
རྒྱ། ཆོས་ཚན་གྱི་ངོས་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་སྟེན་ཡས་མས་ཡན་གྱི་གསུང་
རྩིས་དང་། གཙཿ་ཆེར་ད་ལྟ་རྩིས་པ་པོ་ཞལ་མི་བཞུགས་པའི་གསུང་རྩིས་སྒྲོར་ཡིན་
དགོས་པ།

༣. སྤྱིར་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྟེ་སྟོགས་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་ནི། སྤྱིར་
བཏང་བའི་དཔེ་རྙིང་སྟོགས་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་གཞན་ལྟ་བུའི་ལས་སྒྲུབ་པོ་ཞིག་ཡིན་ས་
མིན་པར། ཆོས་ཚན་འདི་རིགས་ནི་སྤྱར་བས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་དག་གིས་དགོངས་བརྟུང་
སྟན་བརྒྱུད་དང་ཟབ་མོ་དག་སྤྱང་སོགས་ལས་ཕབ་པའི་བཀའ་གཏེར་བྱིན་རྒྱལས་
ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཆེ་ཞིང་། མ་དང་མཁའ་འགྲོའི་དྲོད་རྒྱུངས་མ་ཡལ་བའི་རིགས་ཡིན་

དཔལ་རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་རྩིང་ཆོས་སྡེ་གཞན་དང་བསྐྱར་ན་བཀའ་ཤིན་ཏུ་གཉན་
 ཞིང་རིན་ཐང་གཞན་ལས་ཆེ་བ། སོ་སོའི་སྦྱོར་བོ་རང་ག་བའི་བསམ་སྦྱོང་གི་ལུས་
 ལས་འདས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་ཟིན་ཅིང་མ་
 མཁའ་འགྲོ་བཀའ་སྤྱང་ཆོས་སྦྱོང་གིས་གནང་བ་ཐོབ་པར་མ་ཟད། སྤྱི་འགྱུར་
 གཏེར་ཆེན་བརྒྱ་རྩེ་ཆོས་སྡེ་རེ་རེ་བཞིན་ཉམས་ལེན་དང་། དུས་གངས་རྟགས་
 གསུམ་གྱི་ཆོད་ཐོགས་པའི་ཁམས་གོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བབ་
 གྱི་ཆོས་བདག་བྱུང་འཕགས་རེ་རེ་མ་ཡིན་ཕྱིར། འདི་རིགས་ལ་ཤེས་སྒྲོམ་དང་སྐྱེར་
 གཅོད་གྱིས་བཟོ་བཅོས་སྤྱད་འཇུག་རྩ་བ་ནས་གཏོང་མི་རུང་བར་མ་ཟད། ད་དུང་
 འདི་རིགས་གྱི་ལས་ཀ་གཏེར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཐ་ན་ཡང་སྤྱིང་ཐེ་གེ་སར་སྦྱོས་
 བྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་དབང་བཀའ་གཏད་ཐོབ་ཅིང་། ཆོས་བཀའ་འདི་རིགས་ལ་
 དགའ་དད་གུས་གསུམ་གྱི་མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། ལས་བརྩོན་དཔའ་སྟོབས་གྱི་རར་
 སྤྱུགས་ལྡན་པ་རེ་རེས་པར་ཡིན་དགོས། དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བཤད་ན་པོད་གྱི་
 ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་དོ་དམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྩ་བའི་གོམས་སྟོལ་ཆེན་རིག་དང་
 མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། སྤྱི་རབས་གྱི་
 རྩོམ་པ་པོ་དག་ལ་རང་རང་གི་ཐད་ནས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སྟོལ་རེ་དང་
 དགོངས་བཞེད་རེ་ཡོད་སྤྱིད་པས། ང་ཚོ་ཕྱི་རབས་པས་མེས་པོ་གོང་མ་རྣམས་པའི་
 སྐྱེར་རྩོམ་གྱི་ཁེ་དབང་ལ་བརྩི་སྦྱང་དང་གུས་འདུད་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟུ་ཉར་
 བྱེད་དགོས་པའི་འདུ་ཤེས་ཆགས་རྒྱ་ནི་རྩ་གནད་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་
 དུ་དཔེ་ཆོགས་འདི་མེས་པོའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་སྟེགས་བམ་རྣམས་འབྲིང་གི་ཚུལ་དུ་

བསྒྲིགས་ཐུབ་སྟེ་ན་གནང་དཔེའི་བྱང་ཚུལ་ལྟར་ཞིང་། དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་
 ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་རེ་ནན་མོ་ཡང་ཡང་བཏོན་པར་མ་ཟད། སྤྱིང་གི་སར་
 ཀྱི་དབང་ལུང་གི་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་རྩ་བླ་གཤམ་མཁན་པོ་སྒྲིག་དར་
 མཆོག་ཆེད་དུ་གདན་ཞུས་ཏེ། ལྷན་ཅིས་སྒྲོལ་སྤྱིང་གི་དགོས་སྒྲིབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་
 དཔེ་ཆོགས་ལས་སྐྱབ་མི་སྣ་ལ་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲིག་བྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲག་
 གཏན་བཀའ་དབང་ཟབ་མོ་བསྐྱར་དུ་བཅུག་པ་སོགས་རྩས་གཞི་དང་གོ་རིམ་
 ལྟར་སྤུས་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས། བོད་རབ་བྱུང་༡༧པའི་ལྷགས་སྤྱག་ལོའི་བོད་ཀྱི་ཞོ་
 རྟོན་དུས་ཆེན་ཉིན་ནས་བཟུང་ལས་སྐྱབ་པ་ཆོས་རང་རང་གི་ལས་ཞེས་དང་། སྒྲོབ་
 ཞེས་དུ་དཔེ་རྟིང་འཆོལ་སྤྱད་དང་ཡིག་གཏན་གས་སོགས་དཔེ་སྒྲིག་ལས་གཞི་དངོས་
 སུ་མགོ་བཅུམས། དེར་ཐོག་ཀླན་དམ་པ་མཛོད་ཆ་པས་གསུང་རྩོམ་སོ་སོའི་མཛད་
 མཁན་གྱི་སྒྲིག་ཆེན་རེ་རེ་དུས་རབས་ནམ་དང་ས་གནས་གང་ལ་འབྱུངས་པའི་
 སྒྲོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་རོ་སྒྲོད་གནད་བསུས་དང་། དཔེ་ཆོགས་སྤྱི་ཁོག་གི་
 དཀར་ཆག་སྒྲིག་རིམ་གཏན་ཁེལ་གྱི་གཞི་བཟོ་བཞིན་པའི་སྐབས། ཆོས་ཟབ་ས་
 བ་ནག་པོ་བདུད་ཀྱང་ཟབ། ། ཅེས་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ཀླན་དམ་པ་ཁོང་ལ་སྐྱ་
 སྐྱ་བསྒྲོག་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་སྒྲོ་བུར་ཐོག་བབས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གནད་ལྟེ། སྐྱ་
 ལྷན་རིམ་གྲོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་མི་རིགས་སྒྲོབ་གསའི་ལས་དོན་རྒྱུ་བས་
 ཆེན་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་སྤྱིང་གི་སར་མཆོད་སྐྱབ་ཆོས་ཆོན་སྤྱགས་སྒྲིག་གི་མཛད་
 ཆེན་ཐད་སྒྲགས་བཀོད་དང་ཞལ་ཆེམས་བཅས་རེ་ཞིག་ཕྱག་ལས་ཀྱི་སྒྲོང་མཚམས་
 བཞག་ཏེ་གཞུགས་སྐྱུའི་བཀོད་པ་ནང་གསལ་གཞིན་བྱ་བ་སྐྱུའི་སྒྲོང་དུ་འདས་

པའི་ཚུལ་གནང་གོར་བཞི། ང་ཚོའི་དཔེ་ཚོགས་བསྟུར་བ་ཀྱི་བྱ་བའི་ཆག་སྒོ་རྒྱང་
བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། བོད་ཀྱི་བརྩ་སྤྲུག་རིག་གནས་སྤྱིའི་ལས་དོན་ལ་གསལ་བསྐྱབས་
མེད་པའི་ཁྱེད་ཀྱང་ཅིག་རེད་སོང་མོད་བྱ་བས་བྲལ།

སྐབས་དེར་ང་ཚོ་ལ་དཔེ་རྙིང་སྤྱད་སྤྱོད་གི་བྱ་བར་ཉམས་ཁྱེད་མེད་པ་
སོགས་ཕྱགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་གཞོན་ཤུགས་རབ་དང་རིམ་བཞིན་ཐོབ་ཡོད་པ་
ནི་སྒྲིམ་མ་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་གང་གི་སྤྲུགས་
དགོངས་ཚུགས་པའི་ཆེད་དུ་ལས་གཞི་འདིའི་མཚུགས་ལགས་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་དམ་
བཅའ་སྤྱིང་ལ་བྲིས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྷག་བསམ་གྱིས་སྤྲུགས་སྤྱོད་གང་པའི་
སྐོན་རམས་པ་ཚུལ་བྲིམས་དར་རྒྱས་ལགས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོས་ལས་ཀ་
འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྤྲོ་མེད་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཁུལ་གཙོ་གཞོན་པ་བསོད་ནམས་སྤྱིད་དང་། མང་ཚོགས་སྒྲུ་ཅལ་ཁང་གི་དབྱ་གཙོ་
ཆེ་རིང་སོགས་གླིང་གེ་སར་བྱ་བའི་འབྲེལ་ཡོད་མགོ་བྲིད་རྣམ་པས་ཀྱང་སྤྲུགས་
ཁུར་ཆེན་པོས་དཔེ་ཚོགས་པར་སྤྱོད་གྱི་མ་དུལ་དང་། པར་སྤྱོད་བྱ་བའི་ལས་རིམ་
ཐད་རྒྱབ་སྐྱོར་གཙོ་བདག་མཛད་པའི་མཐུན་རྒྱུན་རོགས་ལྷན་འོག་ནས། ང་ཚོས་
རང་རྩིས་ཡོད་དགུས་སྤར་སྤྲོས་བཞིན་ས་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་སྤྱད་
བྱས་པ་དང་བསྟུན། གླིང་གེ་སར་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཐར་ལ་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཀྱང་པའི་རྩ་
སྤྲུག་ཁང་མཁན་པོ་སྒྲིམ་དར་ལགས་དང་། བོད་ལྗེ་ངས་ཀྱི་ཆུན་ཀམ་བདེ་ལེགས།
ལྷེ་དགའི་མཁན་པོ་རབ་བརྟན་དགེ་ལེགས་སྤུན་ཚོགས། ཁྱི་ཐལ་མཁན་པོ་འཇམ་
དབྱངས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཡུལ་ཤུལ་བྱུང་མང་ཀམ་ལྷ་དབང་སོགས་བོད་མདོ་

དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མི་ལྷན་ལྷན་བསམ་ཅན་སྐོར་ཞིག་གིས་ཀྱང་དཔེ་རྙིང་མཁོ་
སྟོང་གི་རམ་འདེགས་ལ་བརྟེན། གྲིང་གི་སར་རྒྱལ་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
སྐོར་དང་། རྒྱབ་ཐབས་ལས་མཐའ་ལྷ་ཚོགས། བསྟོད་བསྐྱེད་ལྷ་ཚོགས། གཞན་
བོད་དམངས་ཁྱོད་དུ་འདོན་སྟོག་དང་བྱིམ་རྟེན་བྱས་ན་སྐྱེ་རིམ་གྱི་ཚད་ཆེན་པོ་
ལྡན་པར་བརྩི་བའི་རྒྱང་སྐོར་བྱིན་ལྡན། རྫོགས་ཆེན་པུ་རིག་འཛིན་གྱིས་པ་
པའི་ལྷན་གཞིག་ཅོར་འབྱེད་དང་། རྫོགས་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་མདའ་རྒྱང་། གཞན་
གྲིང་ཆང་རྒྱལ་བྱིམ་ནས་ཐོན་པའི་དཔེ་རྙིང་གྲིང་གི་སར་ལ་བརྟེན་པའི་མོ་ཡིག་
སྟགས་མདོར་ན་སྟོན་གསལ་གསུམ་ཆེན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལ་ཉེ་བའི་གསུང་རྩིས་
གྲིང་གི་སར་རིག་གནས་གྱི་དགོར་མཛོད་ཆེན་པོར་སྤར་མེད་པའི་དབྱེད་གཞིའི་
རིན་ཐང་གིས་ལྷན་པའི་དཔེ་ཚོགས་གཏེར་ཆེན་བྱམ་བཟང་ལྷ་བྱ་འདིའི་མ་གཞི་
ལྱབ་བྱུང་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། དཔེ་ཚོགས་འདི་གཉིར་དུས་གྱི་དམིགས་འདུན་དང་། རྩོགས་
བསྒྲིགས་ལག་བསྟར་བྱས་རིམ་ནི། འདི་ནས་ཡར་བརྩིས་པའི་ལོ་ངོ་བརྒྱད་བརྒྱལ་
ཉེ་བའི་དུས་ནས་བོད་དམངས་ཁྱོད་དུ་གྲིང་རྩེ་གི་སར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྱི་མ་ཡི་དམ་ཀྱུན་
འདུས་སུ་མཐོང་བའི་དད་མོས་སེམས་ཁམས་བསྐྱར་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་པའི་
བདེན་ཏྲགས་སུ་གྱུབ་པའི་མཚོད་རྒྱབ་ལས་མཐའ་སྐོར་འདི་རིགས། གི་སར་རིག་
གནས་གྱི་ཉིང་བཅུད་དུ་སྤྱང་སྟོབ་དང་། དབྱེད་གཞིའི་རྒྱ་ཆར་སྟབས་བདེ་ཡོང་
ཆེད་ཉར་ཆགས་དོ་དམ་བྱེད་རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པ་ལས། དག་སྒྲིག་གི་མིང་
འོག་ནས་འབྲི་སྟོན་བཅུད་གཏུབ་གྱི་བྱས་ཉེས་ཤོར་མི་རུང་བ་ནི་རྩ་བའི་གནད་

འགག་ཏུ་བབྱུང་དགོས་པ་ནི། འདིར་བརྒྱས་པའི་གསུང་སྒྲོམ་བྱིན་ལྡན་རྣམས་
ནི་རྣམས་རབས་བརྒྱད་ལྷག་གི་གོང་དུ་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེན་གྲུབ་བརྟེན་
བདེན་པར་སྒྲུབ་ཁོ་ནས་བཀའ་གཏེར་དག་སྣང་ལས་འབྱུངས་པའི་ཟབ་ཆོས་
བྱིན་ལྡན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྷ་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཕྱིར། མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་
དད་མོས་སེམས་ཁམས་ཀྱི་རྩིས་ཐང་དང་། རིག་གནས་བདག་དབང་གི་ངོས་ནས་
བཤད་ན། འདི་རིགས་ལ་སྒྲུབ་ལྷག་པའི་ལྷའི་བཀའ་དབང་དང་ལྷ་དགོངས་ཟབ་
མོའི་བདེན་དབང་མེད་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཆོག་བསྐྱེད་དང་འབྲི་སྟོན་བྱས་ན།
བསམ་མི་བྱུང་པའི་བྱིན་རྒྱུབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་རལ་འགྲོ་བའི་མི་ཆོད་བཀའ་རྒྱན་ལྷ་ད་
བཅུག་གི་ནག་ཉེས་སུ་འབྱུང་འགྲོ་བ་ནི་དམ་པ་གོང་མའི་ཞལ་རྒྱུན་ཡོད་པ་དང་།
གསུང་ཆོས་རང་རང་གི་མཛད་བྱང་ལས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཉ་གོ་བྱུང་པས་གཟབ་
དགོས་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་དཔེ་རྙིང་སོ་སོའི་ནང་གི་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་གཅིག་
གྱུར་དང་ཡི་གེའི་དག་ཐོབ་ཉམས་རིགས་ལེགས་བཅོས་མ་བྱུང་ན། དཔེ་ཆོགས་
ཕྱོགས་བརྒྱུགས་ཀྱི་སྣང་བརྟན་ལ་མི་མཛེས་ཤིང་། ལྷག་པར་སྒྲུབ་ཐབས་ཡིན་པའི་
ངོས་ནས་བྱིན་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་སྲིད་དམ་སྟུམ་ན། འདིའི་སྐྱབས་དངོས་པོའི་སྣང་
རྒྱལ་དང་བསམ་མི་བྱུང་པའི་གནས་རྒྱལ་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་པས། གསང་བ་ལྷ་སྒྲུབ་
ཀྱི་སྒྲོམ་འདི་རིགས་ནི་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མིན་གཉིས་ལས་བྱམ་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
གཏོགས་ཕྱིར། གསུང་པ་བོ་རྟོགས་པ་མཆོག་ལྡན་དག་གིས་ཆོག་གི་སྒྲུ་རིས་དང་ཡི་
གོ་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྙད་བཟོ་སྣངས་སོགས་ལ་མ་བཟྱེས་པར་བྱིན་རྒྱུབས་ཀྱི་
བཀའ་རྒྱས་བཏབ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རང་གར་བཟོ་བཅོས་བྱས་པ་ལས་མ་བཅོས་